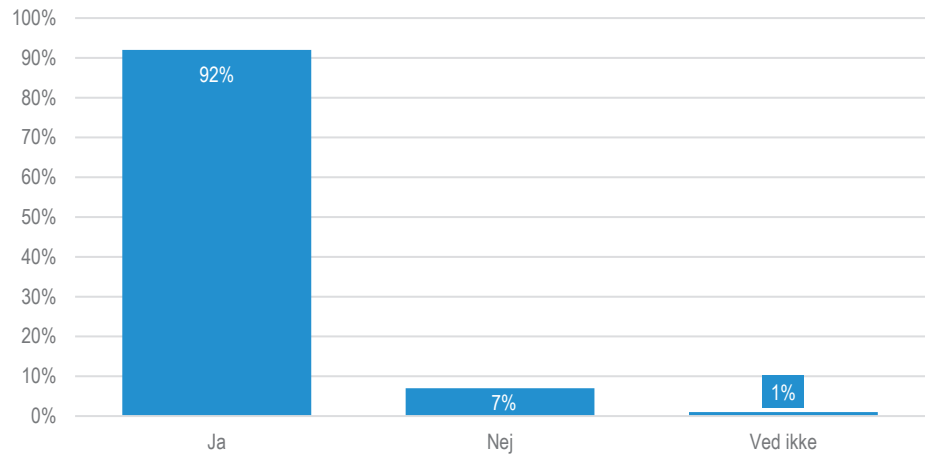

4 Hjælp til og mulighed for at få gjort rent

Kapitlet belyser den støtte, som hjemmehjælpsmodtagerne oplever at have brug for, samt hvilken hjælp de har mulighed for at få i forbindelse med rengøring.

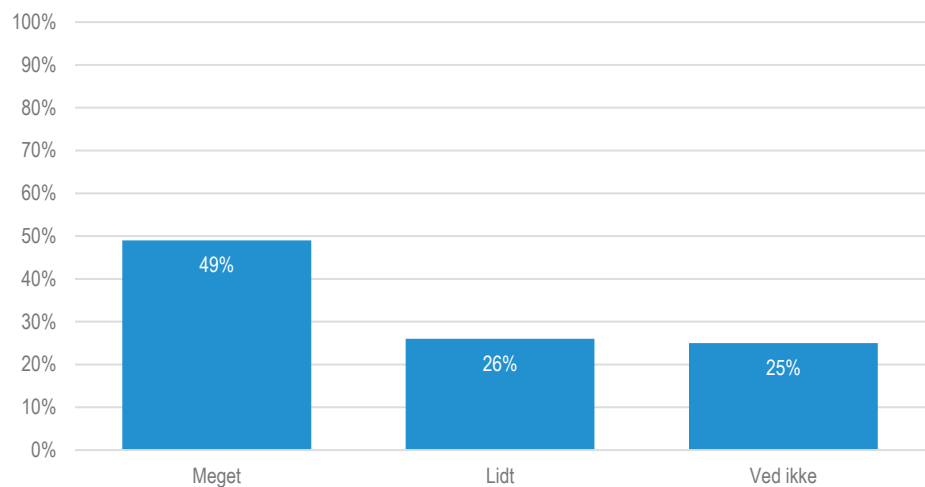
Figur 4.1 Synes du, at du har behov for hjælp til rengøring?

Base: 1.455. Alle. En enkelt person har ikke ønsket at svare.

Figur 4.1 illustrerer, at 92% af hjemmehjælpsmodtagerne angiver, at de har brug for hjælp til rengøring. I opregnede tal svarer dette til 64.174 hjemmehjælpsmodtagere. 7% mener derimod ikke, at de har brug for hjælp til rengøring.

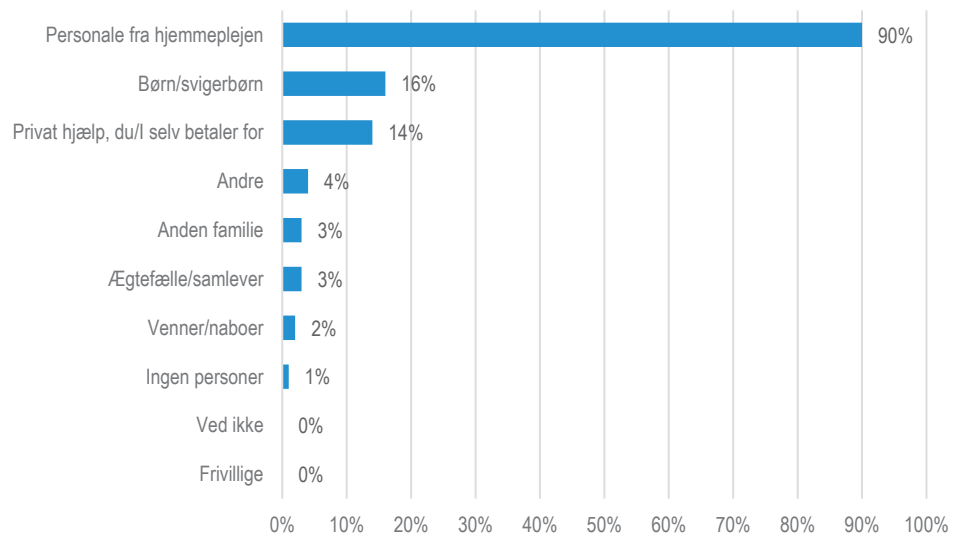
Figur 4.2 Har du brug for meget eller lidt hjælp til rengøring?

Base: 1.303. Alle, der har brug for hjælp til rengøring. Fire personer har ikke ønsket at svare.

Blandt de hjemmehjælpsmodtagere, der angiver, at de har brug for hjælp til rengøring, svarer cirka halvdelen (49%), at de har brug for meget hjælp til rengøring, mens godt og vel hver fjerde (26%) svarer, at de har brug for lidt hjælp. Samtidig ved en fjerdedel ikke, hvorvidt de har behov for meget eller lidt hjælp til rengøring.

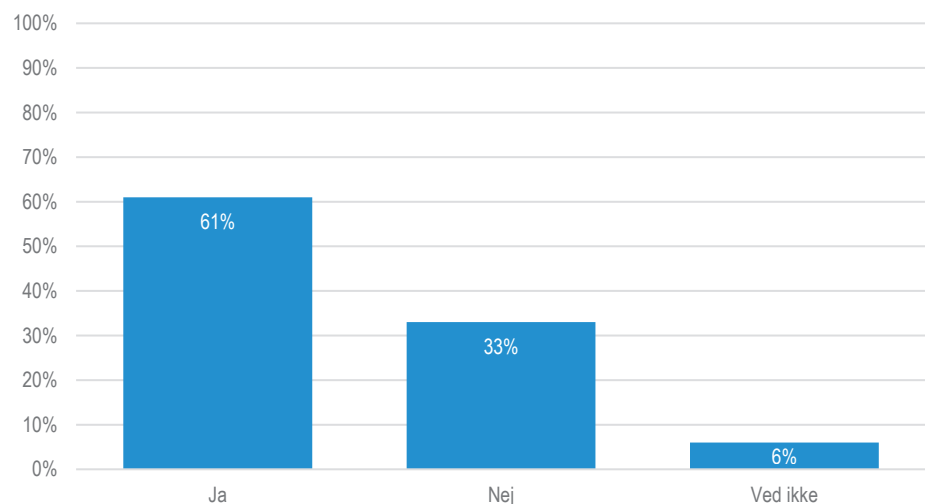
Figur 4.3 Hvem hjælper dig med rengøring?

Base: 1.303. Alle, der har brug for hjælp til rengøring. En enkelt person har ikke ønsket at svare. Flere svar muligt.

9 ud af 10 hjemmehjælpsmodtagere (90%), der har behov for hjælp til rengøring, modtager hjælp fra personalet i hjemmeplejen. Foruden hjælp fra personalet i hjemmeplejen, får 16% hjælp fra børn/svigerbørn, mens 14% selv betaler for privat hjælp. Ganske få hjemmehjælpsmodtagere får hjælp fra andre (4%), anden familie (3%), ægtefælle/samlever (3%), venner/naboer (2%) eller fra ingen (1%). Det vil sige, at de fleste hjemmehjælpsmodtagere får hjælp fra nogen til rengøring. Ingen hjemmehjælpsmodtagere får hjælp til rengøring fra frivillige.

Figur 4.4 Synes du, at du har mulighed for at få gjort rent, når du har behov for det?

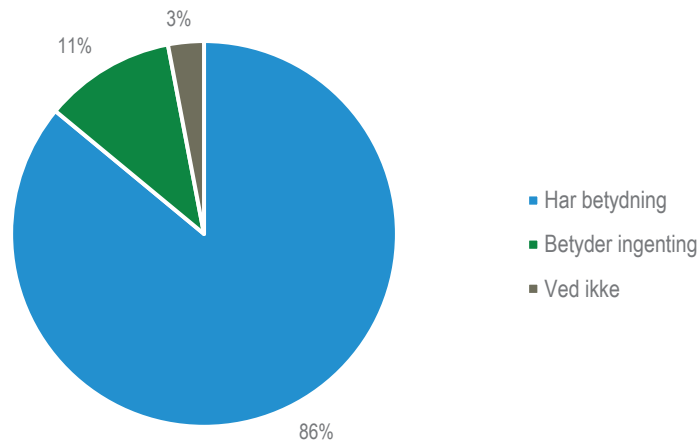
Base: 1.303. Alle, der har brug for hjælp til rengøring. Tre personer har ikke ønsket at svare.

61% af de hjemmehjælpsmodtagere, der har brug for hjælp til rengøring, angiver, at de har mulighed for at få gjort rent, når de har behov for det. Hver tredje (33%) svarer derimod, at de ikke har mulighed for at få gjort rent, når de har behov for det. I opregnede tal svarer det til, at 21.040 hjemmehjælpsmodtagere, der har brug for hjælp til rengøring, ikke har mulighed for at få gjort rent, når de har behov for det.

Hjemmehjælpstype og mulighed for at få gjort rent

Ved sammenligning på tværs af hjemmehjælpstype – det vil sige praktisk hjælp eller personlig pleje - ses der ingen tydelige forskelle på, hvorvidt hjemmehjælpsmodtagere, der har behov for hjælp til rengøring, oplever at have mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det. 63% af de hjemmehjælpsmodtagere, der udelukkende modtager praktisk hjælp på mindst 20 minutter om ugen, oplever at have mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det, mens 60% af hjemmehjælpsmodtagere, der får enten både praktisk hjælp og personlig pleje eller udelukkende personlig pleje, mener det samme.

Figur 4.5 **Hvad betyder det for dig, at du ikke har mulighed for at få gjort rent, når du har behov for det?**

Base: 434. Alle, der har svaret nej til, at de har mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det. Fire personer har ikke ønsket at svare. Det halvåbne spørgsmål er efterfølgende grupperet således, at hjemmehjælpsmodtagernes kommentarer er samlet i kategorien "Har betydning".

Af figur 4.5 fremgår svarfordelingen for de hjemmehjælpsmodtagere, der har besvaret spørgsmålet om, hvad det betyder for dem, at de ikke har mulighed for, at få gjort rent, når de har behov for det. Spørgsmålet er stillet som et halvåbent spørgsmål med mulighed for at besvare med en kommentar (86%), svare "Ingenting" (11%) eller "Ved ikke" (3%). Det halvåbne spørgsmål stilles til personer, der oplyser, at de ikke har mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det (33%).

Kvalitative besvarelser⁵

Hvad betyder det for dig, at du ikke har mulighed for, at få gjort rent, når du har behov for det?

Dette er en sammenfatning af hjemmehjælpsmodtagernes kvalitative svar på spørgsmålet.

Mange af de hjemmehjælpsmodtagere, der oplever, at det har betydning for dem, at de ikke har mulighed for at få gjort rent ved behov, peger på, at det er et irritationsmoment for dem: "Det irriterer mig meget. Mit hjem forfalder". Andre beskriver, at den manglende rengøring gør dem kede af det: "Så tuder jeg. Før i tiden gjorde jeg grundigt rent." En del af hjemmehjælpsmodtagerne bruger ordet "svinesti" om deres hjem: "Det betyder, at jeg lever i en svinesti". Nogle beskriver, hvordan den manglende rengøring har indflydelse på deres livskvalitet og helbred blandt andet pga. astma og allergi. Endelig peger nogle på, at den mangelfulde rengøring har særlig betydning, når der kommer besøg: "Ikke så meget lyst til gæster, når wc ikke er rengjort".

En del af hjemmehjælpsmodtagerne vælger at betale private leverandører for ekstra rengøring, mens andre ser sig nødsaget til at bede familien om hjælp eller selv for-

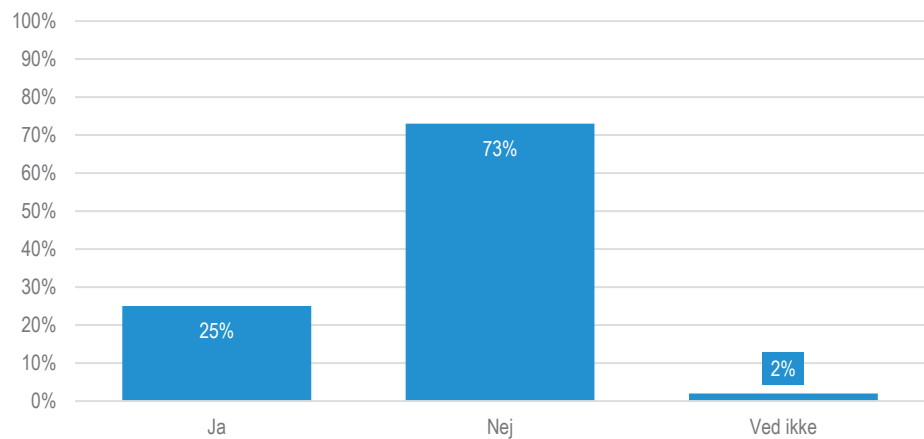
⁵ Se afsnittet *Kvalitative besvarelser* i Kapitel 1.

søge at kompensere for den utilstrækkelige rengøring, selvom det er med stor anstrengelse. Endelig giver en del udtryk for, at de må leve med det, som det er: ”Det må jeg bare acceptere”. Enkelte udtrykker tilfredshed med rengøringen.

Udvalgte citater:

- ”Forringer livskvalitet, at jeg ofte må leve i en svinesti.”
- ”Jeg bliver ked af det. Jeg kan ikke selv gøre det.”
- ”Jeg føler mig beskidt i et beskidt hjem.”
- ”Det bliver ofte for beskidt. Uden hjælp fra børn ville det være meget beskidt her. Får gulvvask en gang om måneden og rengøring af badeværelse hver anden uge. Får ikke tørret støv af.”
- ”Det betyder, at jeg selv må betale for den manglende rengøring.”
- ”Pinligt at få besøg.”
- ”Alt vokser mig over hovedet. Har ikke lyst til at have gæster.”
- ”Ubehag ved et snavset hjem. Besvær med vejtrækning pga. støvgener.”

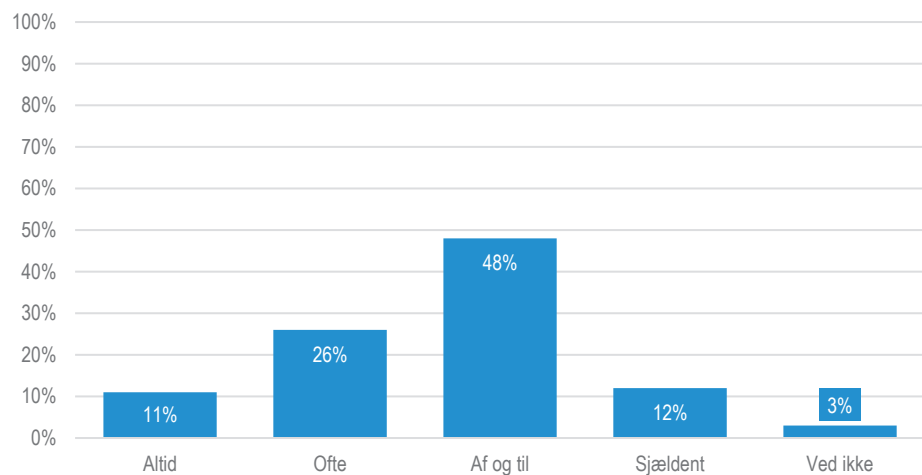
Figur 4.6 Er det sket, at du har afholdt dig fra at invitere gæster, fordi du ikke har haft mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det?

Base: 434. Alle, der har svaret nej til, at de har mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det. To personer har ikke ønsket at svare.

Hver fjerde hjemmehjælpsmodtager (25%), der har angivet, at de ikke har mulighed for at få gjort rent, når de har behov for det, svarer, at det har afholdt dem fra at invitere gæster. 73% har dog ikke afholdt sig fra at invitere gæster, fordi de ikke har haft mulighed for at få gjort rent.

Figur 4.7 Hvor ofte afholder du dig fra at invitere gæster, fordi du ikke har mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det?

Base: 117. Alle, der har svaret ja til, at de har afholdt sig fra at invitere gæster, fordi de ikke har haft mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det. En enkelt person har ikke ønsket at svare.

Blandt de hjemmehjælpsmodtagere, der har angivet, at de har afholdt sig fra at invitere gæster, fordi de ikke har haft mulighed for at få gjort rent, svarer 48%, at det sker af og til. Omkring hver fjerde (26%) svarer, at det sker ofte, mens 12% angiver, at det sker sjældent. 11% tilkendegiver, at det altid sker.

4.1 Sammenfatning

Flere end 9 ud af 10 hjemmehjælpsmodtagere angiver, at de har behov for hjælp til rengøring. I opregnede tal svarer det til 64.174 hjemmehjælpsmodtagere. Langt størstedelen (9 ud af 10) af de hjemmehjælpsmodtagere, der har behov for hjælp, får hjælp fra personalet fra hjemmeplejen.

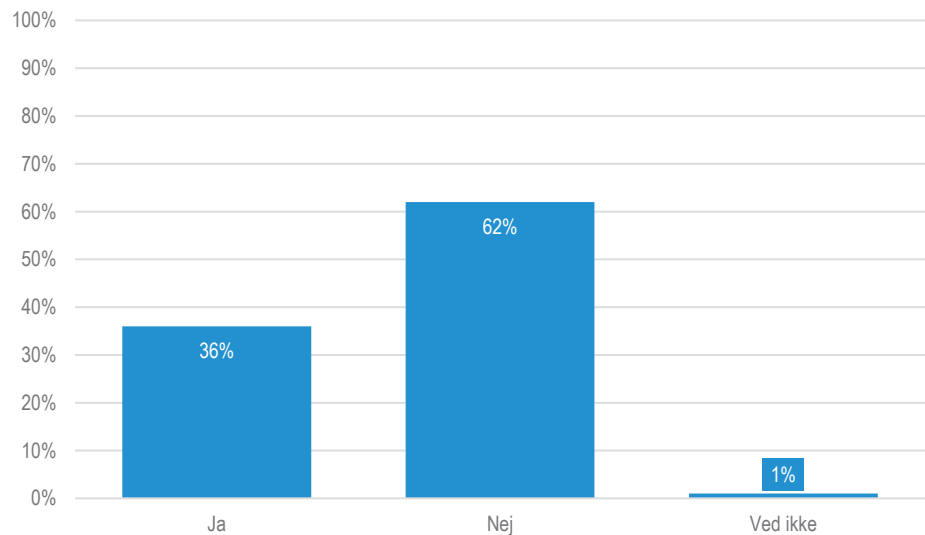
Blandt de hjemmehjælpsmodtagere, der tilkendegiver, at de har behov for hjælp til rengøring, angiver omkring halvdelen, at de har brug for meget hjælp, mens godt og vel hver fjerde angiver at have behov for lidt hjælp. Samtidig tilkendegiver hver tredje hjemmehjælpsmodtager, der har brug for hjælp til rengøring, at de ikke har mulighed for at få gjort rent, når der er behov for det. I opregnede tal svarer det til 21.040 hjemmehjælpsmodtagere, der ikke mener at have mulighed for at få gjort rent ved behov. Blandt dem angiver hver fjerde, at den manglende rengøring har afholdt dem fra at invitere gæster. Det afholder dog ikke langt størstedelen fra at invitere gæster.

I de kvalitative besvarelser peger de hjemmehjælpsmodtagere, der ikke oplever at få gjort rent, når der er behov for det, på, at det såvel irriterer dem som gør dem kede af det. Hjemmehjælpsmodtagerne påpeger endvidere, at det forringer deres livskvalitet, helbred og sociale liv.

5 Hjælp til og mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket

Følgende kapitel beskriver hjemmehjælpsmodtagernes oplevelse af den støtte, som de mener at have brug for, samt hvad de modtager af hjælp i forbindelse med personlig hygiejne i form af bad og/eller at blive vasket.

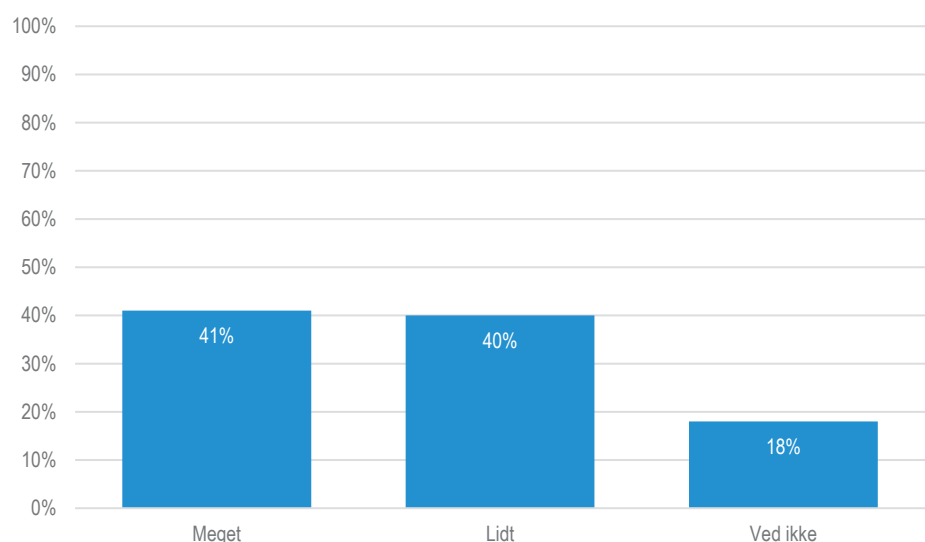
Figur 5.1 **Synes du, at du har behov for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket?**

Base: 1.455. Alle. Tre personer har ikke ønsket at svare.

Af ovenstående figur 5.1 fremgår det, at mere end en tredjedel (36%) af hjemmehjælpsmodtagerne angiver, at de har behov for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket. Det svarer til 25.216 hjemmehjælpsmodtagere i opregnede tal. 62% mener ikke, at de har behov for hjælp.

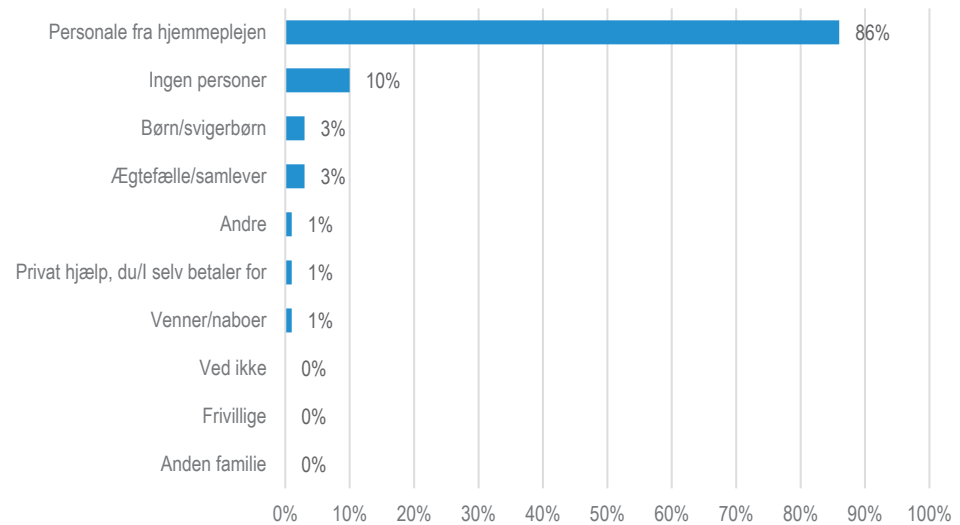
Figur 5.2 **Har du behov for meget eller lidt hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket?**

Base: 497. Alle, der har brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket. To personer har ikke ønsket at svare.

Af de hjemmehjælpsmodtagere, der mener, at de har brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket, angiver 41%, at de har brug for meget hjælp. 4 ud af 10 (40%) har brug for lidt hjælp, mens 18% ikke ved, hvorvidt de har behov for meget eller lidt hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket.

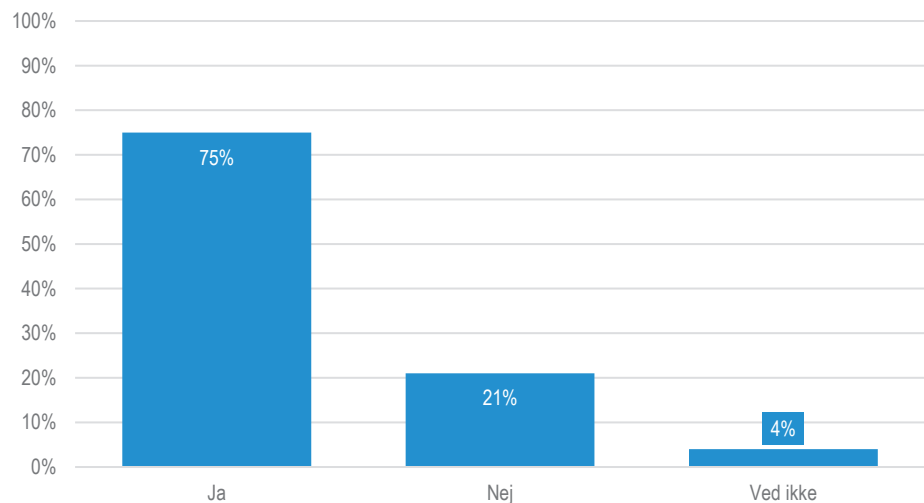
Figur 5.3 Hvem hjælper dig med at komme i bad og/eller blive vasket?

Base: 497. Alle, der har brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket. Flere svar muligt.

Størstedelen af de hjemmehjælpsmodtagere (86%), der har brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket, får hjælp fra personalet i hjemmeplejen. 1 ud af 10 hjemmehjælpsmodtagere (10%) får derimod ikke hjælp fra nogen. I opregnede tal svarer det til 2.428 hjemmehjælpsmodtagere, der ikke modtager hjælp fra nogen, selvom behovet for hjælp er der. 3% af hjemmehjælpsmodtagere får hjælp fra henholdsvis børn/svigerbørn og ægtefælle/samlever. Få hjemmehjælpsmodtagere får hjælp fra andre (1%), fra privat hjælp, de selv betaler (1%), eller fra venner/naboer (1%). Ingen får hjælp fra anden familie eller frivillige.

Figur 5.4 Synes du, at du har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når du har behov for det?

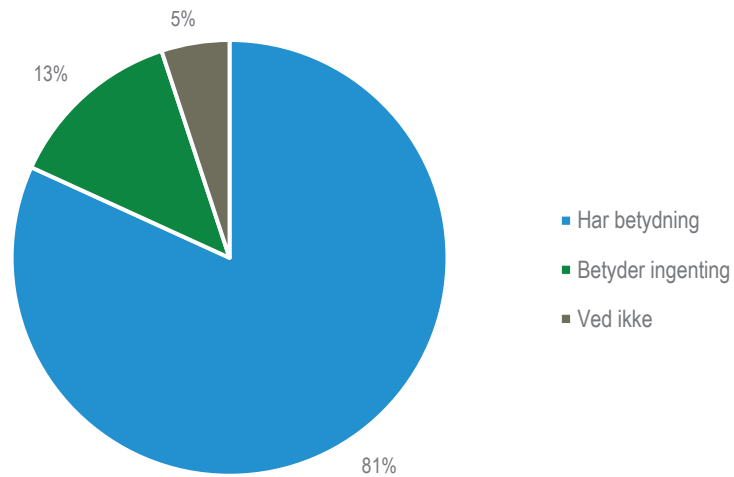
Base: 497. Alle, der har brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket.

3 ud af 4 (75%) hjemmehjælpsmodtagere, der angiver at have brug for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket, mener, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det. Omkring hver femte hjemmehjælpsmodtager (21%) mener derimod ikke, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det. Det svarer til 5.226 hjemmehjælpsmodtagere i opregnede tal.

Hjemmehjælpstype og mulighed for at komme i bad

Typen af hjemmehjælp - det vil sige praktisk hjælp eller personlig pleje - har ikke den store betydning for, hvorvidt hjemmehjælpsmodtagerne mener, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det. 70% af hjemmehjælpsmodtagerne, der udelukkende modtager praktisk hjælp på mindst 20 minutter om ugen, oplever, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket ved behov. Blandt de hjemmehjælpsmodtagere, der modtager både praktisk hjælp og personlig pleje eller udelukkende personlig pleje, gør det sig gældende for 76%.

Figur 5.5 **Hvad betyder det for dig, at du ikke har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når du har behov for det?**

Base: 99. Alle, der har svaret nej til, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det. Det halvåbne spørgsmål er efterfølgende grupperet således, at hjemmehjælpsmodtagernes kommentarer er samlet i kategorien "Har betydning". En enkelt person har ikke ønsket at svare.

I figur 5.5 ovenfor fremgår svarfordelingen for de hjemmehjælpsmodtagere, der har besvaret spørgsmålet om, hvad det betyder for dem, at de ikke har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når de har behov for det. Spørgsmålet er stillet som et halvåbent spørgsmål med mulighed for at besvare med en kommentar (81%), svare "Ingenting" (13%) eller "Ved ikke" (5%). Det halvåbne spørgsmål er stillet til personer, der oplyser, at de ikke har mulighed for at komme i bad ved behov (21%).

Kvalitative besvarelser⁶

Hvad betyder det for dig, at du ikke har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når du har behov for det?

Dette er en sammenfatning af hjemmehjælpsmodtagernes kvalitative svar til spørgsmålet.

Hjemmehjælpsmodtagere, som har svaret, at det har en betydning, at de ikke har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når de har behov for det, peger på, hvordan det har konsekvenser for deres velbefindende og for nogle i en sådan grad, at det har betydning for deres lyst til og mulighed for samvær med andre mennesker.

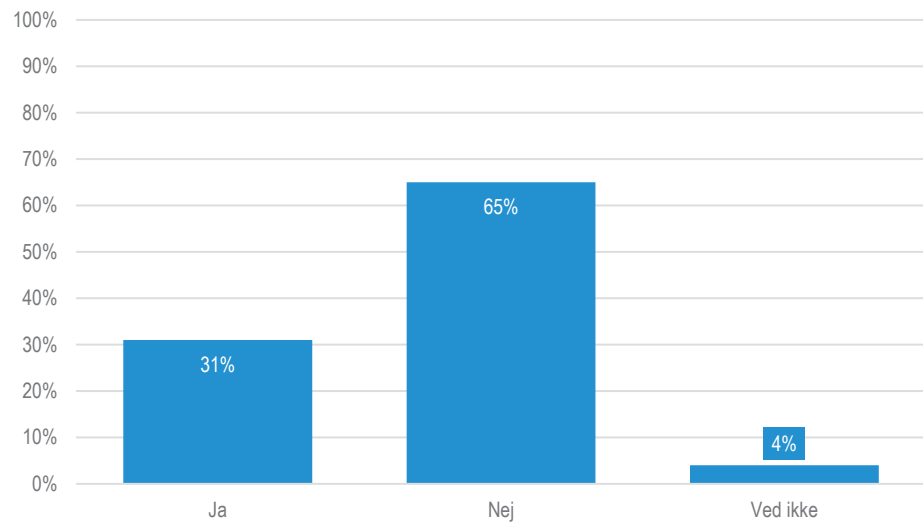
Udvalgte citater:

- "Ikke værdigt."
- "Det betyder, at man føler sig ulækker over for sig selv."
- "Føler mig uren."
- "At jeg ofte lugter af urin, da jeg har kateter, som ikke altid er helt tæt."
- "Dårligere selvværd."

⁶ Se afsnittet *Kvalitative besvarelser* i Kapitel 1.

- ”Det betyder, at mine børn og venner har svært ved at tage mig med nogen steder hen.”
- ”Stort ubehag. Begrænser samvær med andre mennesker.”
- ”Det betyder, at håret er fedtet, og det gør så, at jeg ikke vil vise mig offentligt.”

Figur 5.6 Er det sket, at du har afholdt dig fra samvær med andre, fordi du ikke har haft mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det?

Base: 99. Alle, der har svaret nej til at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det.

65% af de hjemmehjælpsmodtagere, der har angivet, at de ikke har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket, når der er behov for det, mener ikke, at det har afholdt dem fra samvær med andre. Omkring 3 ud af 10 (31%) angiver dog, at det har afholdt dem fra samvær med andre.

Ud af de 31%, der angiver, at de har afholdt sig fra samvær med andre på grund af manglende mulighed for at komme i bad, angiver lidt mindre end to tredjedele (64%) af hjemmehjælpsmodtagerne, at det af og til sker. 18% angiver, at det ofte sker, 10% angiver, at det sjældent sker, mens 8% oplever, at det altid sker. Det vil sige, at mere end hver fjerde (26%) oplever, at det altid eller ofte sker.

5.1 Sammenfatning

Mere end hver tredje hjemmehjælpsmodtager angiver, at de har behov for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket. I opregnede tal svarer det til 25.216 hjemmehjælpsmodtagere, der har behov for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket. Omfanget af behov for hjælp varierer. Lidt færre end 9 ud af 10 hjemmehjælpsmodtagere, der får hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket, får hjælp fra personalet fra hjemmeplejen, mens 1 ud af 10 hjemmehjælpsmodtagere ikke får hjælp af nogen til at komme i bad og/eller blive vasket, selvom de har behov for hjælp. Det svarer til 2.428 hjemmehjælpsmodtagere i opregnede tal.

Omkring hver femte hjemmehjælpsmodtager, der har behov for hjælp til at komme i bad og/eller blive vasket, oplever ikke, at de har mulighed for det, når behovet opstår. Baseret på opregnede tal, svarer det til 5.226 hjemmehjælpsmodtagere. De fleste (3 ud af 4) oplever dog, at de har mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket ved behov.

Lidt mindre end to tredjedele af de hjemmehjælpsmodtagere, der har tilkendegivet, at de ikke har mulighed for at komme i bad, når de har behov for det, angiver, at det

af og til afholder dem fra samvær med andre, mens godt og vel hver fjerde angiver, at det ofte eller altid sker. I de kvalitative besvarelser peger hjemmehjælpsmodtagerne på, at det påvirker deres velbefindende samt lyst til og mulighed for samvær med andre, hvis de ikke har haft mulighed for at komme i bad og/eller blive vasket efter behov.